

Príloha č. 2

Zhodnotenie výsledkov interných a externých kontrol vykonaných v rozpočtovom roku 2022, opatrenia prijaté na odstránenie zistených nedostatkov. Osobitne zistenia Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky a prijaté opatrenia k nim

V roku 2022 Útvár kontroly, dozoru a sťažností Ministerstva zdravotníctva SR (ďalej len „MZ SR“) vykonal v zmysle schváleného Plánu a zamerania kontrolnej a dozornej činnosti MZ SR na rok 2022 ako aj na základe podnetov celkom 16 kontrolných a dozorných akcií na základe poverení ministra zdravotníctva SR v nasledovnom členení :

- **1 finančná kontrola na mieste v zmysle zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v subjekte v zriaďovateľskej pôsobnosti MZ SR**
- **8 kontrolných akcií v zmysle zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov na MZ SR**
- **7 dozorných akcií v zmysle zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (procesný postup podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov) u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, kde má MZ SR založenú právomoc výkonu dozoru podľa cit. zákona.**

Prehľad o celkovom počte kontrolných a dozorných akcií vykonaných Útvárom kontroly, dozoru a sťažností MZ SR za rok 2022 vyjadruje tabuľka č. 1 :

Tabuľka č.1

Celkový počet kontrolných a dozorných akcií za rok 2022	Počet
Celkový počet vykonaných a skončených kontrolných a dozorných akcií spolu	16
z toho - plánované kontroly a dozory	14
mimoriadne kontroly a dozory	2
Z celkového počtu skončených kontrolných a dozorných akcií v roku 2022 počet začatých kontrol a dozorov v roku 2021	4
Celkový počet vykonaných a skončených kontrolných a dozorných akcií v roku 2022 v kontrolovaných subjektoch v zriaďovateľskej pôsobnosti MZ SR ako aj v iných subjektoch, v ktorých má MZ SR oprávnenie vykonávať dozor podľa osobitného predpisu	7
Celkový počet vykonaných a skončených kontrol v roku 2022 na MZ SR	8
Celkový počet kontrolných zistení	33
Celkový počet prijatých opatrení zo strany kontrolovaných subjektov	16
Odstúpené iným orgánom na ďalšie konanie	0

Prehľad o počte finančných kontrol na mieste vykonaných Útvárom kontroly, dozoru a sťažností Ministerstva zdravotníctva SR podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 357/2015 Z. z.“) za rok 2022 vyjadruje tabuľka č. 2:

Tabuľka č.2

Finančné kontroly na mieste vykonané podľa zákona č. 357/2015 Z. z.	Počet
Celkový počet vykonaných a skončených finančných kontrol na mieste v roku 2022 spolu	1
z toho - plánované kontroly	1
- mimoriadne kontroly	0
Z celkového počtu skončených kontrol v roku 2022 počet začatých kontrol v roku 2021	0

Celkový počet vykonaných a skončených kontrol v roku 2022 v kontrolovaných subjektoch v zriaďovateľskej pôsobnosti MZ SR	1
Celkový počet vykonaných a skončených kontrol v roku 2022 na MZ SR	0
Celkový počet kontrolných zistení	20
Celkový počet prijatých opatrení zo strany kontrolovaných subjektov	7
Odstúpené iným orgánom na ďalšie konanie	0

Prehľad o počte kontrolných a dozorných akcií vykonaných Útvárom kontroly, dozoru a sťažností Ministerstva zdravotníctva SR podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 10/1996 Z. z.“), zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 578/2004 Z. z.“) za rok 2022 vyjadruje tabuľka č. 3:

Tabuľka č.3

Kontrolné a dozorné akcie vykonané podľa zákona č. 10/1996 Z. z., zákona č. 578/2004 Z. z.	Počet
Celkový počet vykonaných a skončených kontrolných a dozorných akcií v roku 2022 spolu	15
z toho - plánované kontroly a dozor	13
- mimoriadne kontroly a dozor	2
Z celkového počtu skončených kontrolných a dozorných akcií v roku 2021 počet začatých kontrol a dozorov v roku 2022	4
Celkový počet vykonaných a skončených kontrolných a dozorných akcií v roku 2022 v kontrolovaných subjektoch v zriaďovateľskej pôsobnosti MZ SR ako aj v iných subjektoch, v ktorým má MZ SR oprávnenie vykonávať dozor podľa osobitného predpisu	7
Celkový počet vykonaných a skončených kontrol v roku 2022 na MZ SR	8
Celkový počet kontrolných zistení	13
Celkový počet prijatých opatrení zo strany kontrolovaných subjektov	9
Odstúpené iným orgánom na ďalšie konanie	0

Zhodnotenie opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených v hospodárení s rozpočtovými prostriedkami

Na základe zistených nedostatkov v kontrolovaných subjektoch boli vypracované Správa o finančnej kontrole na mieste a Protokoly o výsledkoch kontrol/dozorov, v zmysle ktorých bolo kontrolovaným subjektom uložené a odporúčané prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku. V zmysle záverov zápisníc o prerokovaní protokolov o výsledkoch kontrol/dozorov prijali vedúci kontrolovaných subjektov opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, ktoré spolu so správami o splnení, resp. plnení prijatých opatrení predložili a predkladajú v určených termínoch Útvoru kontroly, dozoru a sťažností Ministerstva zdravotníctva SR. Zo strany kontrolovaných subjektov boli prijaté opatrenia s konkrétnymi termínmi plnenia, ktoré podľa predložených správ o splnení prijatých opatrení boli splnené a opatrenia s termínom plnenia trvalým sa plnia priebežne. Na základe výsledkov dozoru vykonaného podľa osobitného predpisu Útvor kontroly, dozoru a sťažností odstúpil výsledky dozorov na ďalšie konanie vecne príslušnému správneho orgánu.

1.Implementácia klasifikačného systému DRG v podmienkach Slovenskej republiky - KA-015/2022/1031

Kontrola bola vykonaná v rámci kontrolnej akcie „Implementácia klasifikačného systému DRG v podmienkach Slovenskej republiky“ na základe Plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2022. Účelom kontroly bolo preveriť proces implementácie kľúčového nástroja pre efektívne uhrádzanie nákladov spojených s poskytovaním krátkodobej lôžkovej starostlivosti, t. j. klasifikačného systému DRG. Predmetom kontroly bola implementácia DRG systému a používanie DRG systému pri zazmluvňovaní a úhrade zdravotnej starostlivosti. Kontrolovaným subjektom bolo MZ SR Centrum pre klasifikačný systém (ďalej len „CKS“), ktorý je centrálnym referenčným pracoviskom pre klasifikačný systém. Tento zabezpečuje a koordinuje činnosti súvisiace s vývojom, implementáciou, prevádzkovaním DRG systému a súvisiacim vzdelávaním.

Zistenia Najvyššieho kontrolného úradu SR:

1. Kompetencie pre činnosť CKS prevzalo MZ SR od Úradu pre dozor nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „ÚDZS“) v januári 2021. Pri presune kompetencií a preberaní agendy **nemalo MZ SR vybudované technické riešenie na sprístupnenie dát vo forme referenčnej databázy**. Program Pflege tool pre správu DRG systému prevzatý od ÚDZS nefungoval a doteraz nefunguje správne. Z uvedeného vyplýva, že **nebolo dodržané ustanovenie § 67b ods. 1 písm. f) zákona o zdravotných poisťovniach, v zmysle ktorého nebola zabezpečená prevádzka, správa a vývoj referenčnej databázy, ako aj prevádzka a správa programového vybavenia určeného na vývoj systému**. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť pristúpilo MZ SR od marca 2021 k prenájmu stále funkčného DRG portálu z ÚDZS, ktorý je zazmluvnený do konca roka 2022.
2. Skutočnosť, že 14 poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti (ďalej len „PÚZS“) nedodržalo termín zaslania údajov do 30. apríla spôsobila, že **ministerstvo nevykonalo zber medicínskych a ekonomických údajov v uvedenom termíne v zmysle ustanovenia § 67b ods. 1 písm. a) zákona o zdravotných poisťovniach**, podľa ktorého CKS vykonáva prostredníctvom webového portálu zber systému DRG. Táto skutočnosť následne zapríčinila časový posun pre CKS pri analyzovaní zozbieraných údajov z hľadiska štatistiky, pravidiel kódovania, kalkulácii nákladov. Kontrolou bol zistený nesúlad termínov medzi zákonom o zdravotných poisťovniach a zákonom o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, kde v zákone o zdravotných poisťovniach je uvedený termín zberu medicínskych a ekonomických údajov CKS do 30. apríla a v zákone o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti je stanovený termín na zaslanie údajov pre CKS do 15. mája.
3. **Ministerstvo malo povinnosť vypracovať na rok 2021 štatút skúšobnej komisie, ktorý nevypracovalo**, čím nedodržalo ustanovenie § 67c ods. 7 zákona o zdravotných poisťovniach, podľa ktorého sa skúška vykonáva pred skúšobnou komisiou, ktorá je najmenej trojčlenná. Členov skúšobnej komisie a jej predsedu vymenúva a odvoláva minister zdravotníctva. Podrobnosti o zložení skúšobnej komisie, jej činnosti a priebehu skúšky podľa odseku 6 upraví štatút skúšobnej komisie, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.
4. Vzhľadom k tomu, že riadne Zasadnutie Riadiaceho výboru sa v 1. štvrťroku 2022 neuskutočnilo, kontrolovaný **subjekt nedodržal ustanovenie čl. IV bod 1. štatútu**, podľa ktorého zasadnutia Riadiaceho výboru zvoláva jeho predseda podľa potreby najmenej raz za štvrťrok, elektronickou formou s povinnosťou uvedenia programu rokovania Riadiaceho výboru. Kontrolou bolo zistené, že dňa 22.02.2022 sa uskutočnilo len neformálne stretnutie Riadiaceho výboru, na ktorom boli prezentované čiastkové výsledky k projektu TSI. Tiež bolo oznámené zlúčenie pracovných skupín do celkovo 4 za účelom zefektívnenia ich práce, pretože činnosti niektorých pracovných skupín sa vo viacerých aspektoch prelínali.

5. Povinnosť používania DRG ako platobného mechanizmu nie je uzákonená. Jeho plná funkčnosť sa docieli až vtedy, ak bude zákonom o zdravotných poisťovniach stanovená povinnosť PÚZS používať DRG ako úhradový mechanizmus.

Oporúčania NKÚ SR pre Ministerstvo zdravotníctva SR:

- Iniciovať legislatívnu zmenu, na základe ktorej by boli PÚZS povinní premietnuť zmeny v hospitalizačných prípadoch vykonané revíznymi lekármi v zdravotných poisťovniach do ročnej dávky DRG.
- Zaobstaráť funkčný nástroj pre údržbu a aktualizáciu DRG systému.
- Iniciovať legislatívne zmeny zákona o zdravotných poisťovniach, na základe ktorých by boli zdravotné poisťovne povinné realizovať úhrady za poskytnutú krátkodobú lôžkovú starostlivosť PÚZS na základe uzatvorených zmlúv podľa klasifikačného systému.
- Iniciovať legislatívnu zmenu na zjednotenie termínov pre zber a zasielanie medicínskych a ekonomických údajov podľa zákona o zdravotných poisťovniach a zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti na všeobecne akceptovaný termín do 30. apríla.
- Zvýšiť personálne kapacity CKS pre pokrytie všetkých oblastí v rámci DRG.

Prijaté opatrenia MZ SR:

Kontrolné zistenie č. 1 Kompetencie pre činnosť CKS prevzalo MZ SR od ÚDZS v januári 2021. Pri presune kompetencií a preberaní agendy nemalo MZ SR vybudované technické riešenie na sprístupnenie dát vo forme referenčnej databázy. Program Pflege tool pre správu DRG systému prevzatý od ÚDZS nefungoval a doteraz nefunguje správne. Z uvedeného vyplýva, že nebolo dodržané ustanovenie § 67b ods. 1 písm. f) zákona o zdravotných poisťovniach, v zmysle ktorého nebola zabezpečená prevádzka, správa a vývoj referenčnej databázy, ako aj prevádzka a správa programového vybavenia určeného na vývoj systému. MZ SR pristúpilo od marca 2021 k prenájmu stále funkčného DRG portálu z ÚDZS zazmluvneným do konca roka 2022.

Opatrenia ku kontrolnému zisteniu č. 1

Opatrenie č. 1A: MZ SR prevezme do vlastnej správy všetky databázy a webový portál tak, aby zmluva o prenájme DRG portálu s ÚDZS nemusela byť ďalej predĺžovaná

Termín: do 31. 10. 2022

Zodpovedný: riaditeľka Odboru klasifikácie a kategorizácie ústavnej starostlivosti

Plnenie opatrenia č. 1A k 30.11.2022: MZ SR k dnešnému dňu prevzalo do vlastnej správy všetky databázy a webový portál. Zmluva o prenájme DRG portálu s ÚDZS skončí svoju platnosť k 31. 12. 2022 a nebude ďalej predĺžovaná.

Opatrenie č. 1B: MZ SR požiada Ministerstvo financií Slovenskej Republiky o pridelenie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na zabezpečenie softvérového nástroja na údržbu a aktualizáciu DRG systému.

Termín: do 31. 12. 2022

Zodpovedný: riaditeľka Odboru klasifikácie a kategorizácie ústavnej starostlivosti

Plnenie opatrenia č. 1B k 30.11.2022: MZ SR dňa 08. 06. 2022 požiadalo MF SR o pridelenie finančných prostriedkov na zabezpečenie softvérového nástroja na údržbu a aktualizáciu DRG systému. (viď príloha listu).

Kontrolné zistenie č. 2 Skutočnosť, že 14 PÚZS nedodržalo termín zaslania údajov do 30. apríla spôsobila, že ministerstvo nevykonalo zber medicínskych a ekonomických údajov v uvedenom termíne v zmysle ustanovenia § 67b ods. 1 písm. a) zákona o zdravotných poisťovniach, podľa ktorého CKS vykonáva prostredníctvom webového portálu zber medicínskych a ekonomických údajov súvisiacich s

poskytovaním ústavnej starostlivosti od užívateľov klasifikačného systému DRG. Táto skutočnosť následne zapríčinila časový posun pre CKS pri analyzovaní zozbieraných údajov z hľadiska štatistiky, pravidiel kódovania, kalkulácií nákladov. Kontrolou bol zistený nesúlad termínov medzi zákonom o zdravotných poisťovniach a zákonom o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, kde v zákone o zdravotných poisťovniach je uvedený termín zberu medicínskych a ekonomických údajov CKS do 30. apríla a v zákone o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti je stanovený termín na zasielanie údajov pre CKS do 15. mája. Ministerstvo doposiaľ nevyužilo možnosť uložiť sankcie poskytovateľom v zmysle ustanovenia § 82 ods. 8 písm. b) zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti za nedodržanie termínu v zmysle ustanovenia § 79 ods. 1 písm. zb) uvedeného zákona, podľa ktorého sú PÚZS povinní zasielať v elektronickej podobe Centru pre klasifikačný systém DRG údaje do 15. mája.

Opatrenia ku kontrolnému zisteniu č. 2

Opatrenie č. 2A: MZ SR predloží do legislatívneho procesu novelu zákona č. 581/2004 a ďalších súvisiacich zákonov s plánovanou účinnosťou od 01.01.2023, súčasťou ktorej bude aj zosúladienie termínov na odovzdanie dát PÚZS na 30. apríla kalendárneho roka

Termín: do 31.10.2022

Zodpovedný: riaditeľka Odboru klasifikácie a kategorizácie ústavnej starostlivosti

Plnenie opatrenia č. 2A k 30.11.2022: MZ SR predložilo novelu s predmetnou úpravou do medzirezortného pripomienkového konania dňa 17.08.2022 (odkaz: <https://www.slovlex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/446>). V súčasnosti je novela v legislatívnom procese v parlamente (odkaz: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=8930>).

Opatrenie č. 2B: MZ SR zahájí komunikáciu s nemocnicami zameranú na zefektívnenie postupov pri príprave dát a zvýšenie kvality odovzdávaných dát v spolupráci s nemocnicami tak, aby nemocnice vedeli dávky podávať včas a v dostatočnej kvalite.

Termín: do 31.10.2022

Zodpovedný: riaditeľka Odboru klasifikácie a kategorizácie ústavnej starostlivosti

Plnenie opatrenia č. 2B k 30.11.2022:

MZ SR po 30.04.2022 analyzovalo medicínske a ekonomické údaje poskytnuté PÚZS. V rámci kontroly ekonomických dát bolo podrobne analyzovaných 34 PÚZS. Následne boli od začiatku júna do konca augusta realizované stretnutia s vybranými PÚZS za účelom konzultácií a zlepšenia kvality zaslaných údajov. Stretnutia boli vedené s 30 PÚZS. Celkový počet stretnutí (online alebo osobne) presiahol 40. Celkový počet PÚZS ktorí po konzultáciách zaslali opravené údaje bol 12. Uplatnenie daných opatrení malo pozitívny vplyv pre klasifikačný systém DRG. Dosiahnutá bola vyššia kvalita údajov za rok 2021 u zmienených 12 PÚZS a zvýšené povedomie o správnosti údajov zo strany ostatných PÚZS, ktoré sa pretaví do vyššej kvality dát za rok 2022. Zo strany MZ SR bolo dosiahnuté situačné povedomie o stave kvality údajov PÚZS, ktoré bolo následne využité pri aktualizácii metodík pre kalkuláciu nákladov nemocníc a dátového rozhrania realizovaných v októbri a novembri 2022.

Opatrenie č. 2C: MZ SR zahájí udeľovanie sankcií za neskoré odovzdanie dát po ukončení komunikácie podľa opatrenia č. 2B

Termín: do 30.06.2023

Zodpovedný: riaditeľka Odboru klasifikácie a kategorizácie ústavnej starostlivosti

Plnenie opatrenia č. 2B k 30.11.2022: Vzhľadom na skutočnosť, že odovzdávanie dát PÚZS má termín až 30.04.2023, aktivity smerované k udeľovaniu sankcií neboli zatiaľ započaté. CKS však informovalo členov Riadiaceho výboru, kde majú zástupcov aj PÚZS, že v nasledujúcom období pristúpi k udeľovaniu takýchto sankcií (viď zápisnica z 50. zasadnutia RV uverejnená na webe, bod 2., odkaz: <https://www.cksdrg.sk/sk/meetings/file/second/Z%C3%81PISNICA?id=56>).

Kontrolné zistenie č. 3 Ministerstvo malo povinnosť vypracovať na rok 2021 štatút skúšobnej komisie, ktorý nevypracovalo, čím nedodržalo ustanovenie § 67c ods. 7 zákona o zdravotných poisťovniach, podľa ktorého sa skúška vykonáva pred skúšobnou komisiou, ktorá je najmenej trojčlenná. Členov skúšobnej komisie a jej predsedu vymenúva a odvoláva minister zdravotníctva. Podrobnosti o zložení skúšobnej komisie, jej činnosti a priebehu skúšky podľa odseku 6 upraví štatút skúšobnej komisie, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

Opatrenia ku kontrolnému zisteniu č. 3

Opatrenie č. 3: MZ SR predloží do legislatívneho procesu novelu zákona č. 581/2004 a ďalších súvisiacich zákonov s plánovanou účinnosťou od 01.01.2023, súčasťou ktorej bude aj zrušenie inštitútu Odborne spôsobilej osoby a tým pádom aj povinnosti MZ SR vykonávať vzdelávanie, menovať skúšobnú komisiu a schvaľovať štatút skúšobnej komisie.

Termín: do 31.10.2022

Zodpovedný: riaditeľka Odboru klasifikácie a kategorizácie ústavnej starostlivosti

Plnenie opatrenia č. 3 k 30.11.2022: MZ SR predložilo novelu s predmetnou úpravou do medzirezortného pripomienkového konania dňa 17.08.2022 (odkaz: <https://www.slovlex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/446>). V súčasnosti je novela v legislatívnom procese v parlamente (odkaz: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=8930>).

Opatrenie č. 3B: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej ako „MZSR“) pripraví stratégiu vzdelávania pre nové povolanie DRG kódov, za účelom zníženia administratívnej záťaže lekárov a sestier v nemocniciach, pričom odbornú prípravu na získanie odbornej spôsobilosti DRG kódov budú zabezpečovať vzdelávacie ustanovizne.

Termín: do 31.12.2023

Zodpovedný: minister zdravotníctva

Plnenie opatrenia č. 3B k 30.11.2022: MZ SR pracuje na príprave stratégie vzdelávania pre povolanie DRG kódov a pripravuje legislatívnu úpravu pre zavedenie nového typu zdravotníckeho pracovníka DRG kódov. Túto aktivitu deklarovalo aj v pripravovanom memorande medzi vládou SR a Lekárskym odborovým združením.

Opatrenie č. 3C: MZ SR začne pri zmenách DRG systému publikovať zrozumiteľné informácie popisujúce všetky zmeny v DRG systéme tak, aby užívatelia vedeli jednoznačne identifikovať pripravované zmeny ešte pred ich účinnosťou.

Termín: do 30.11.2022

Zodpovedný: riaditeľka Odboru klasifikácie a cenotvorby ústavnej starostlivosti

Plnenie opatrenia č. 3C k 30.11.2022: CKS zverejnilo nasledujúce zmenové dokumenty ku všetkým dokumentom pre rok 2023 (odkaz: <https://www.cksdrg.sk/sk/documents/medicinska-oblast?year=2023>):

- Zoznam zdravotných výkonov pre rok 2023
- Definičná príručka pre rok 2023
- Katalóg prípadových paušálov pre rok 2023
- Pravidlá kódovania pre rok 2023
- Kalkulačná príručka v3.1
- Dátové rozhranie pre podávanie ročných dávok

Opatrenie č. 3D: MZ SR bude každoročne v čase publikácie nového systému DRG organizovať konferenciu alebo online workshopy pre užívateľov klasifikačného systému s cieľom informovať o pripravovaných zmenách.

Termín: do 31.12.2023

Zodpovedný: riaditeľka Odboru klasifikácie a cenotvorby ústavnej starostlivosti

Plnenie opatrenia č. 3D k 30.11.2022:

Dňa 23. júna 2022 sa konala II. konferencia DRG za účasti viac ako 150 užívateľov klasifikačného systému. Na konferencii boli odprezentované aktuálne prebiehajúce aktivity v rámci dokončenia lokalizácie a ďalšieho vývoja klasifikačného systému (odkaz: <https://www.cksdrg.sk/sk/meetings/konferencie>). CKS plánuje konferencie podobného charakteru organizovať každoročne.

Pre lepšiu informovanosť užívateľov klasifikačného systému CKS organizuje informačný seminár k zmenám v roku 2023, ktorý sa uskutoční 05.12.2022 online pre všetkých záujemcov (viď informácia na webe CKS: <https://www.cksdrg.sk/sk/news/vzdelavanie1/48>).

Kontrolné zistenie č. 4 Vzhľadom k tomu, že riadne Zasadnutie Riadiaceho výboru sa v 1. štvrtroku 2022 neuskutočnilo, kontrolovaný subjekt nedodržiaval ustanovenie čl. IV bod 1. štatútu, podľa ktorého zasadnutia Riadiaceho výboru zvoláva jeho predseda podľa potreby najmenej raz za štvrtrok, elektronickou formou s povinnosťou uvedenia programu rokovania Riadiaceho výboru.

Kontrolou bolo zistené, že dňa 22.02.2022 sa uskutočnilo len neformálne stretnutie Riadiaceho výboru, na ktorom boli prezentované čiastkové výsledky k projektu TSI. Tiež bolo oznámené zlúčenie pracovných skupín do celkovo štyroch za účelom zefektívnenia ich práce, pretože činnosti niektorých pracovných skupín sa vo viacerých aspektoch prelínali.

Opatrenia ku kontrolnému zisteniu č. 4

Opatrenie č. 4: MZ SR zabezpečí poučenie kompetentných zamestnancov ohľadom dodržiavania príslušných ustanovení

Termín: do 31.10.2022

Zodpovedný: generálny riaditeľ Sekcie plánu obnovy, odolnosti a reforiem

Plnenie opatrenia č. 4 k 30.11.2022: Poučenie kompetentných zamestnancov v predmetnom rozsahu prebehlo dňa 14.10.2022.

Kontrolné zistenie č. 5 Povinnosť používania DRG ako platobného mechanizmu nie je uzákonená. Jeho plná funkčnosť sa docieli až vtedy, ak bude zákonom o zdravotných poisťovniach stanovená povinnosť PÚZS používať DRG ako úhradový mechanizmus.

Opatrenia ku kontrolnému zisteniu č. 5

Opatrenie č. 5: MZ SR zabezpečí výpočet slovenských relatívnych váh tak, aby bolo možné používať DRG ako spoľahlivý platobný mechanizmus

Termín: do 31.12.2023

Zodpovedný: riaditeľka Odboru klasifikácie a kategorizácie ústavnej starostlivosti

Plnenie opatrenia č. 5 k 30.11.2022: CKS bude v priebehu roka 2023 pokračovať v spolupráci so všetkými užívateľmi DRG systému pracovať na príprave výpočtu relatívnych váh pre rok 2024 tak, aby ich spoľahlivosť bola akceptovateľná pre použitie v praxi.

Opatrenie č. 5B: MZ SR zabezpečí výpočet prvých slovenských relatívnych váh tak, aby ich bolo možné v roku 2023 používať na testovanie prechodu na DRG ako spoľahlivého platobného mechanizmu na vyhodnocovanie individuálnych dopadov a na spustenie prvých pilotných kontraktov medzi poskytovateľmi a zdravotnými poisťovňami.

Termín: do 31.12.2022

Zodpovedný: riaditeľka Odboru klasifikácie a cenotvorby ústavnej starostlivosti

Plnenie opatrenia č. 5B k 30.11. 2022: CKS vypočítalo prvé slovenské relatívne váhy v októbri 2022, ktoré predložilo na schválenie Riadiacemu výboru dňa 25.10.2022. Vzhľadom na skutočnosť, že pre výpočet týchto váh bolo možné použiť len 43% dát (vzhľadom na nedostatočnú kvalitu ostatných dát), čo viedlo aj k väčšiemu počtu DRG skupín, pre ktoré nebolo možné relatívne váhy vypočítať, ale aj z dôvodu, že výpočet bol založený na dátach za rok 2021, ktorý bol významne ovplyvnený Covidom, a preto tieto dáta nemusia odrážať relatívnu nákladovosť v bežnom roku, Riadiaci výbor schválil použitie prvých slovenských relatívnych váh ako informatívnych, na základe ktorých bude možné v roku 2023 vykonávať rôzne modelovania a testovania, prípadne dohadovať aj pilotné kontrakty, avšak ako oficiálne váhy budú pre rok 2023 platiť rovnaké váhy ako v roku 2022.

Opatrenie č. 5C: MZ SR bude v priebehu roka 2023 priebežne vyhodnocovať dopady prvých slovenských relatívnych váh na celý systém ako aj individuálnych poskytovateľov s cieľom identifikovať a odstrániť nedostatky a riziká pre prechod na DRG.

Termín: do 31.12.2023

Zodpovedný: riaditeľka Odboru klasifikácie a cenotvorby ústavnej starostlivosti

Plnenie opatrenia č. 5C k 30.11.2022: Prvé slovenské relatívne váhy boli schválené Riadiacim výborom a zverejnené na webovom sídle CKS (odkaz: <https://www.cksdrg.sk/sk>) spolu s korešpondujúcimi základnými sadzbami. CKS v spolupráci s užívateľmi klasifikačného systému plánuje priebežné vyhodnocovanie dopadov nových relatívnych váh a odstraňovanie prípadných problémov.

2. Národné zdravotné registre NCZI

Kontrola bola vykonaná ako kontrola výkonnosti. Kontrolovaným obdobím boli roky 2019-2021 a súvisiace obdobie. Pri príprave kontroly NKÚ SR identifikoval po stretnutiach so zainteresovanými stranami v oblasti Národných zdravotných registrov (ďalej len „NZR“) viaceré riziká: neadekvátne manažérske riadenie, nesprávne nastavenie metodiky pre lekárov k vyplňovaniu hlásení, nedostatočné zabezpečenie relevantnosti a presnosti zbieraných dát, rezervy vo využiteľnosti dát, ich nevyužívanie v aplikačnej praxi, poverenie sprostredkovateľa zberom a správou dát a neefektívne vynakladanie verejných prostriedkov na správu registrov. Tieto riziká sa kontrolou aj potvrdili.

Zistenia Najvyššieho kontrolného úradu SR:

1. Oblasť NZR nebola adekvátne riadená z dôvodu viacerých manažérskych zlyhaní.
2. Lekári, ktorí naplňajú zdravotníckymi údajmi NZR, boli zaťažovaní zberom údajov aj prostredníctvom hlásení, ktoré už malo NCZI k dispozícii z iných zdrojov.
3. NCZI nepristupovalo aktívne k prijímaniu opatrení na zabezpečenie relevantnosti, presnosti a spoľahlivosti dát v NZR.
4. NCZI nemalo objektívne informácie o počte novodiagnostikovaných pacientov v SR. Bez takýchto informácií hrozí riziko, že počty novodiagnostikovaných pacientov budú len odhadované, a tiež na stanovenie cielených preventívnych opatrení až na úroveň okresov.
5. Nefunkčnosť viacerých registrov, ako aj ich nedostatočná naplnenosť a oneskorené spracovanie údajov, zakladá riziko nepoužiteľnosti dát na účely a tvorby a výkonu štátnej zdravotnej politiky.
6. V národnom onkologickom registri boli k 31.12.2021 spracované údaje len do roku 2012.
7. NKÚ identifikoval značné rezervy v dosahovaní maximálnej efektívnosti pri vynakladaní verejných prostriedkov na zabezpečenie spravovania NZR.

NKÚ SR odporúča Ministerstvu zdravotníctva SR:

- NKÚ SR upozorňuje, že bez relevantných, aktuálnych a spoľahlivých zdravotníckych dát nemožno správne vykonávať proces jej tvorby, realizácie a ani jej hodnotenia.
- Rovnako bez relevantných dát nemožno plnohodnotne a na odbornej úrovni vykonávať vedu, výskum a prinášať inovácie v oblasti zdravotníctva.
- NKÚ SR navrhuje Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre zdravotníctvo (ďalej len „výbor“), aby zaviazal a požadoval od MZ SR ako gestora štátnej zdravotnej republiky:
 1. Prijatť také systémové opatrenia, aby štát disponoval relevantnými, presnými a spoľahlivými zdravotníckymi dátami a využíval ich pri kvalifikovanej tvorbe a výkone štátnej zdravotnej politiky.
 2. V pravidelných intervaloch informovať výbor o stave a zabezpečenia systému zberu, spravovania a využívania zdravotníckych dát na účely tvorby a výkonu štátnej zdravotnej politiky.

3. Využívanie systému eHealth/ eZdravie- KA-022/2022/1032

NKÚ SR vykonal na MZ SR kontrolu „Využívanie systému eHealth/eZdravie“. Účelom kontroly bolo preveriť funkčnosť systému eZdravie a rozsah jeho využívania. Kontrola bola zameraná na strategické plánovanie v oblasti eZdravia a vývoj legislatívnych zmien v danej oblasti. Predmetom kontroly bol aj výkon zriaďovateľskej pôsobnosti MZ SR vo vzťahu k NCZI a analýza čerpania rozpočtu NCZI dohodnutého kontraktom. Z hľadiska funkčnosti eZdravia sa kontrola zamerala na preverenie harmonogramu stanovených úloh a ich vyhodnocovania v oblasti eZdravia na roky 2018-2021, personálne zabezpečenie a komunikáciu v oblasti eZdravia. Kontrola vyhodnotila aj plnenie opatrení a príčin nedosahovania cieľov eZdravia.

Zistenia Najvyššieho kontrolného úradu SR:

Kontrolné zistenie č. 6:

Stanovený zámer, cieľ a následne nastavené merateľné ukazovatele monitoringu rozpočtového programovania neposkytujú komplexný nástroj na monitorovanie a hodnotenie stanovených cieľov, MZ SR nepostupovalo v súlade s Metodickým pokynom MF SR na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004-42 v znení Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2 čl. 2 body f) a g).

Kontrolné zistenia č. 7:

Spracovanie ročnej monitorovacej správy je upravených v metodickom pokyne na usmernenie programového rozpočtovania, podľa ktorého má byť spracovaná v RISE do 28. februára nasledujúceho roka. Kontrolou bolo zistené, že monitorovacia správa za roky 2011 až 2019 nebola spracovaná v RISE vôbec a za roky 2020, 2021 nebol dodržaný termín 28. február nasledujúceho roka (v roku 2020 to bolo 19.4.2021, v roku 2021 27.4.2022). MZ SR tak nepostupovalo v súlade s Metodickým pokynom MF SR na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004-42 v znení Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2 čl. 8 bod 6.

Kontrolné zistenie č. 1

MZ SR nemalo vypracovanú platnú stratégiu v oblasti elektronického zdravotníctva. Za strategické riadenie slovenského zdravotníctva je zodpovedné MZ SR, ktoré podľa zákona o organizácii činnosti vlády a schváleného Štatútu MZ SR, čl. 3, písm. a) bod 1 „vypracúva návrhy zásadných smerov a priorít rozvoja štátnej zdravotnej politik“. Podľa čl. 4, bod 1 f) „plní iné úlohy pri zabezpečovaní informatizácie a elektronizácie zdravotníctva, rozvoji informačných a komunikačných technológií v rezorte zdravotníctva vývoja NZIS a jeho jednotlivých komponentov“. Strategické dokumenty sú kľúčovým nástrojom strategického riadenia rezortu. Oblasť strategického plánovania v rámci elektronizácie zdravotníctva nie je pokrytá aktuálnymi stratégiami, pričom posledné komplexné strategické materiály boli prijaté v roku 2008 a 2009. Tým, že MZ SR v kontrolovanom období nemalo spracovanú stratégiu v oblasti elektronizácie zdravotníctva nepostupovalo v súlade so Zákonom o organizácii činnosti vlády a schváleným Štatútom MZ SR, čl. 3, písm. a) bod 1 a čl. 4, bod 1 písm. f).

Kontrolné zistenie č. 3

Zápisnice z porád organizačných zložiek za obdobie 2018-2021

Na základe vyžiadania kontrolná skupina získala vyjadrenie MZ SR, že v roku 2019 Sekcia informatiky a programov zrealizovala dve pracovné stretnutia na základe rozhodnutia a požiadavky štatutárneho zástupcu MZ SR – t. č. doc. MUDr. Andrea Kalavská, PhD. Za účelom oboznamovania sa s aktuálnym stavom a pokračovaním projektu eHealth a eZdravia. V rokoch 2018, 2020 a 2021 neboli k eHealth-u/eZdraviu zo strany sekcie realizované stretnutia na obdobnej úrovni. Ak stretnutia prebiehali tak jedine na úrovni vedenia MZ SR a NCZI, žiadne informácie alebo zápisnice o ich priebehu a výsledkoch neexistujú. Zo zápisníc zo stretnutia ministra 29.5.2019 a 30.9.2019 na tému eZdravie vyplýva, že sa štatutárny zástupca MZ SR oboznámil s aktuálnym stavom systému eZdravie s úlohami z predchádzajúceho stretnutia a štatistikou využívania systému eZdravie.

Kontrolné zistenie č. 7

Riadiaci výbor pre IS eZdravie

Za účelom dosahovania cieľov elektronického zdravotníctva bol generálnym riaditeľom NCZI zriadený Riadiaci výbor (ďalej len „RV“) pre IS eZdravie. Keďže projekty IS eZdravia boli financované z prostriedkov EŠIF (prijímateľ MZ SR), zriadenie RV bolo v tomto prípade podmienkou. Zriadenie RV pre projekty je definované tiež v internom dokumente NCZI OS-700_Projektové riadenie. Na prvom stretnutí, ktoré sa uskutočnilo dňa 14.2.2017 bola prezentovaná navrhnutá organizačná štruktúra projektu a matica zodpovedností. V predmetnej prezentácii sú uvedení členovia RV a členovia projektového výboru (ďalej len „PV“), ktorí v danom čase boli riešitelia jednotlivých domén projektu. Členov RV, podľa vtedy platnej internej smernice OS 700, vymenúval generálny riaditeľ NCZI menovacím dekrétom do projektovej roly. Ako Zástupca MZ SR bol do RV menovaný programový manažér za sekciu informatiky MZ SR. Od mája 2019 sa zasadnutia RV pre IS eZdravie nezúčastňoval,

keďže s ním bol ukončený pracovný pomer na MZ SR. Následne nebol nominovaný žiadny zástupca z MZ SR do RV IS Zdravie.

Harmonogram stanovených úloh na NCZI

Harmonogram stanovených úloh na NCZI za účelom dosahovania cieľov elektronického zdravotníctva bol sledovaný v tzv. Roadmap. Plnenie úloh NCZI, ako aj realizácia jednotlivých aktualizácií, inovácií a dopĺňovania ďalších služieb v rámci eZdravia bola predmetom rokovania na RV a súčasne sa stav eZdravia prezentoval aj na zasadnutiach DO NCZI. Na základe vyžiadania Kontrolnej skupiny predložilo NCZI stanovisko: „Projektová kancelária NCZI nemá informáciu, či úlohy a ich odpočet boli komunikované na MZ SR“. Na základe stanoviska MZ SR, nebol nastavený proces kontroly MZ SR a ani kontaktovaná osoba na úrovni tímu, ktorej by sa zasielali pravidelné reporty. Harmonogram stanovených úloh prezentoval aj na „Connecthaton“, ktoré sa pravidelne konali, kde sa zúčastňovali aj zástupcovia MZ SR.

Kontrolou bolo zistené, že MZ SR počas kontrolovaného obdobia nestanovovalo žiadne konkrétne úlohy pre NCZI v oblasti eZdravie. Zároveň, vzhľadom na to, že MZ SR nemalo svojich zástupcov v RV pre IS eZdravie a DO NCZI si neplnil svoju funkciu a nemohlo tak disponovať informáciami o vývoji realizovania projektu eZdravie.

Kontrolné zistenie č. 8

MZ SR v zmysle zmluvy o poskytnutí služieb so spoločnosťou Allexis, s. r. o. vynaložilo neefektívne finančné prostriedky v objeme 16 500 €. Porušilo tak zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy § 19 ods. 6, podľa ktorého je subjekt verejnej správy povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia, čím bola porušená finančná disciplína podľa § 31 ods. 1 písm. J) keďže došlo k nehospodárnemu, neefektívnemu a neúčinnému vynakladaniu verejných prostriedkov. Kontrolná skupina konštatuje, že MZ SR neprijalo žiadne opatrenia v súvislosti so zisteniami predchádzajúcej kontroly NKÚ SR. Naopak neefektívne vynaložilo finančné prostriedky v objeme 16 500 €. MZ SR dalo prostriedky na štúdiu, o existencii ktorej nevedelo a nevyužívalo ju.

Prijaté opatrenia za MZ SR (SFí):

Prijaté opatrenia MZ SR k bodu č. 6:

Na základe rokovaní medzi MZ SR, NCZI a Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR boli MF SR schválené nové prvky v rámci medzirezortného programu 0EK0G – Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu. Popri existujúcich prvkoch boli pre NCZI schválené nové prvky, ktoré majú správne zadefinované ciele a merateľné ukazovatele tak aby boli jednoznačne kontrolovateľné. Uvedeným krokom bol splnený Metodický pokyn MF SR na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004-42 v znení Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2 čl. 2 body f) a g). Hlavná časť finančných prostriedkov bude v roku 2022 sledovaná na medzirezortnom programe 0EK0G. Od roku 2023 budú na uvedenom medzirezortnom programe rozpočtované a teda aj sledované všetky finančné prostriedky NCZI.

Prijaté opatrenia MZ SR k bodu č. 7:

Z dôvodu pandémie boli v rokoch 2020 a 2021 posunuté termíny na vypracovanie záverečných účtov kapitol vrátane monitorovacej správy. Z technického hľadiska nie je možné doplniť monitorovaciu správu v systéme RIS. Všetky monitorovacie správy za roky 2011 až 2019 sú zverejnené na stránke <https://www.health.gov.sk/Clanok?zu-mzsr>.

Prijaté opatrenia za MZ SR (SDaI):

Prijaté opatrenie k bodu č. 1:

MZ SR pristúpilo k tvorbe strategického dokumentu pre oblasť digitalizácie zdravotníctva v máji 2022. V súčasnosti je vypracovaná prvá verzia dokumentu, ktorá je v pripomienkovaní v rámci organizačných jednotiek MZ SR. Následne bude pripomienkovaná podriadenými organizáciami a prebehne MPK.

Termín: 31.3.2023 a priebežne

Zodpovedný: Sekcia digitalizácie a informatiky

Odpočet plnenia: Opatrenie sa priebežne plní

Prijaté opatrenie k bodu č. 3:

MZ SR bude klásť vyšší dôraz na vytváranie zápisníc zo stretnutí vedenia ministerstva, Sekcie digitalizácie a informatiky a NCZI. Predmetné zápisnice budú obsahovať úlohy s konkrétnymi osobami a termínmi zodpovednými za ich plnenie pre lepšiu identifikáciu plnenia úloh a možnosť reálneho odpočtu ich plnenia.

Termín: trvalý

Zodpovedný: Sekcia digitalizácie a informatiky, vedenie MZ SR

Odpočet plnenia: Opatrenie sa priebežne plní

Prijaté opatrenie k bodu č. 7:

MZ SR nominuje svojho zástupcu, ktorý sa bude zúčastňovať Riadiaceho výboru projektu eZdravie, pričom MZ SR bude dohliadať na plnenie harmonogramu stanovených úloh (jednotlivým osobám), sledovať plnenie termínov úloh projektu eZdravie a tým disponovať informáciami o ďalšom vývoji realizácie projektu potrebných pre vyhodnotenie plnenia úloh.

Termín: trvalý

Zodpovedný: Sekcia digitalizácie a informatiky

Odpočet plnenia: Opatrenie sa priebežne plní

Kontrolou bolo zistené, že MZ SR nemá zabezpečené dostatočné personálne kapacity pre oblasť eZdravie, čo má za následok obmedzené plnenie úloh súvisiacich so zabezpečením koncepcie štátnej politiky v oblasti elektronického zdravotníctva. Kontrolná skupina odporúča personálne posilniť sekciu digitalizácie a informatiky MZ SR tak, aby mohla plniť stanovené úlohy.

Prijaté opatrenie k bodu č.7:

SDI bude realizovať kroky smerujúce k posilneniu personálneho obsadenia pre oblasť eZdravie.

Termín: priebežne

Zodpovedný: Sekcia digitalizácie a informatiky, Osobný úrad MZ SR

Odpočet plnenia: priebežne sa plní

Prijaté opatrenie k zisteniu č. 8:

MZ SR bude klásť vyšší dôraz na vyhodnocovanie stratégií a štúdií uskutočniteľnosti tak, aby nedochádzalo k ich následnému nevyužitiu a tým neefektívne vynaloženým finančným prostriedkom čo by malo za následok porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a povinnosť zachovávanía hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti ich použitia.

Termín: trvalý

Zodpovedný: všetky útvary MZ SR

Odpočet plnenia: priebežne sa plní